

เทศน์เช้า วันที่ ๑ สิงหาคม ๒๕๖๙

พระอาจารย์สงบ มนฺตฺสนฺโต

ณ วัดป่าสันติพุทธาราม (วัดป่าเขาแดงใหญ่) ต.หนองกวาง อ.โพธาราม จ.ราชบุรี

ตั้งใจฟังธรรมะ ธรรมะเป็นสัจธรรมขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้านะ เราศึกษาเล่าเรียนมาขนาดไหน มันก็เป็นถ่ายทอดมาจากองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า

รสของธรรมชนะซึ่งรสทั้งปวง

องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า วิมุตติสุขๆ ไร เราจำมาๆ มันมาครอบ มาเป็นสติปัญญาของเรา มันเป็นความจำมา มันเป็นรสชาติหนึ่งไร แล้วสัตว์โลกเป็นไปตามกรรม เข้าพรรษาๆ พวกเราฝึกหัดปฏิบัติขึ้นมา จะมาแจกแจ่งว่า เรามีเวรมีกรรมอะไรของเรา แล้วเรามีบุญกุศลมากน้อยขนาดไหน เราจะมาฝึกหัดปฏิบัติของเราขึ้นมาไร

รสของธรรมชนะซึ่งรสทั้งปวง

โกรธจัด หลงจัด ให้เขาหลอกหลวงมาตลอด ถ้าระลึกได้ เห็นไหม รสของธรรม

โกรธจัด เวลาโกรธเขา พอมีสติเท่าทันมัน ความโกรธมันระงับลง มันหายไป ใจ! รสของธรรม รสของธรรม เวลามันโกรธ มันทุกข์มันยาก เวลามันหาย มันให้อภัยหรือมันเข้าใจตามความเป็นจริงไร

สัตว์โลกเป็นไปตามกรรม มันมีเวรมีกรรมต่อกันมันถึงมากกระทบกระทั่งเือนต่อกันไร แต่ในสติปัญญาของเรา เราแก้ไขของเรา ถ้ามันปล่อยวางได้ รสของธรรมชนะซึ่งรสทั้งปวง เวลาโกรธ ใจ! มันกระพืดกระเฟียดนะ เวลามันปล่อยมันวางขึ้นมา ใจ! โลงหัวอกเลยละ โลงใจมาก

ธรรมะขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า เราศึกษาค้นคว้า มาฝึกหัดปฏิบัติของเรา แล้วถ้าใครมีอำนาจวาสนานะ เข้าพรรษาๆ ชาวพุทธเราเข้าพรรษา งดเหล้าเข้าพรรษา ทำไมมัน

งดได้ละ มันงดได้เพราะมันบุญกุศลไง เราเกิดมาเป็นมนุษย์พบพระพุทธศาสนาไง องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าสอนถึงคุณงามความดีอย่างนี้

ถ้าดเหล้า สุขภาพเราก็แข็งแรงขึ้นมา เราจะมีสติปัญญาในทั้งพรรษานี้ รักษาชีวิตของเราให้มันปลอดภัย ถ้ามันดื่มเหล้าเข้าไป สุขภาพของเรามันก็ทรุดโทรม แต่ชอบ แล้วก็มันเมาขึ้นมา สะเปะสะปะไปไหนละ เมาแล้วซบๆ เวลาเมา มันคิดว่ามันซบได้ มันพอระคองได้ แล้วมันก็ไปประสบอุบัติเหตุ แล้วก็เสียใจ

ถ้าเสียใจ เห็นไหม สัตว์โลกเป็นไปตามกรรม แล้วเราในพรรษานี้ อดเหล้าเข้าพรรษา ถ้าเรามีสติปัญญาของเรา เรามาทบทวนในชีวิตของเราไป ทบทวนที่ว่าตั้งแต่เกิดมา ตั้งแต่เกิดมา ตั้งแต่ทำคุณงามความดีมานานขนาดไหน แล้วเวลากิเลสมันหลอกมันลวงขึ้นมา ทำตามกิเลสที่มันล่อมันลวงไปขนาดไหน ถ้ามีสติปัญญาเท่าทันมันแล้วนะ มันสังเวช

เราเกิดมาเป็นมนุษย์ เกิดมาพบพระพุทธศาสนา เราเคารพบูชาองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า ใครสอนเราไม่ได้ทั้งนั้นนะ แต่ถ้าเรามีศรัทธาความเชื่อในพระพุทธศาสนา เรายอมให้องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าอบรมบ่มเพาะสั่งสอนเราได้ พอสั่งสอนเราได้ แล้วเราทำตามได้ พอเราทำตามได้ สุขภาพเราแข็งแรง ทุกอย่างมันดีขึ้นมาหมดเลย

แล้วเวลาฝึกหัดปฏิบัติขึ้นไป ถ้าสติปัญญามันเท่าทัน ใจที่ไม่พอใจ ใจที่มันขัดอกขัดใจทั้งหลาย สติปัญญาเท่าทันมัน มันปล่อยหมดนะ ไร้สาระ มันเป็นอารมณ์ความรู้สึก มีสติปัญญาเท่าทันมัน มันปล่อยวางได้นะ พอมันปล่อยวางได้นะ เราก็โล่งใจ เห็นไหม

อตฺตา หิ อตฺตโน นาโถ ตนเป็นที่พึ่งแห่งตน

เราไม่ต้องไปมองใครหรอก เรามองหัวใจเรานี่แหละ ถ้ามันคิดผิด ถ้ามันหลงผิด มันตรากตรำไปโดยความเห่อเหิมทะเยอทะยานนะ เวลาหลงผิดไป โอ้โฮ! ขยันหมั่นเพียรทำแต่บาปอกุศลเข้าหัวใจของตนนะ เวลามันรู้เท่าทัน มันหยุดเลย แล้วเราจะมาสร้างคุณงามความดีของเรา

ในบรรดาสัตว์สองเท้า องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าประเสริฐที่สุด

ทรัพย์สินของพระมีบริวาร ๘ องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าสละราชวังออกมา เวลาหลวงตาพระมหาบัว โครงการช่วยชาติฯ เป็นหมื่นๆ ล้าน หมื่นๆ ล้านให้กับใคร ให้กับชาตินี้ อยู่ในธนาคารชาติ นี่มันทรัพย์สินภายนอก

ภายนอกๆ ถ้าคนฉลาดแล้วมันเกิดบุญเกิดกุศล เกิดการฝึกหัดหัวใจของตน กิเลสมันเหนียวมันแน่นในหัวใจของตน เราอยากจะพ้นกิเลส เราอยากจะมีความสุข เกลียดความทุกข์ทั้งนั้น เวลาที่ทรัพย์สินของเราขึ้นมา เราก็ไปยึดไปมันของมัน เราฝึกหัดตรงนี้ไง ฝึกหัดตรงที่คนที่มียศมีปัญญาไง เราไม่ใช่ให้ทานโดยไม่มีสติไม่มีปัญญา เราให้ด้วยสติปัญญาของเราไง

ของภายนอกยังเสียสละได้ แล้วเราก็อยากจะได้ความสุขในหัวใจของตนนี้ ใจความสุขความยากในหัวใจของตน ทุกคนไม่ปรารถนา ทุกคนไม่ต้องการทั้งนั้นนะ ปรารถนาแต่ความสุข ปรารถนาแต่ประสบความสำเร็จ ไม่ต้องไปโทษอื่นโทษไกล นั่งภาวนานี้ ถ้าเวลามันพุ่งมันช่าน มันทุกข์มันยากนะ ไอ้โฮ! ร้อนเป็นไฟ

พุทโธๆ ไอ้พุทโธๆ ทุกคน คนที่ภาวนาไม่เป็นนะ หมิ่นแคลน ดูถูกดูแคลน

หลวงปู่เสาร์ หลวงปู่มั่น หลวงตาพระมหาบัวเห็นคุณค่าของมันมาก คนเราจะรำจะรวยตั้งแต่มีสิ่งพึงบรรจบให้ครบบาท มีบาทขึ้นมามันเก็บประหยัคมัยย์สิทธิ์ของเรา เป็นทรัพย์สินเป็นมรดกตกทอดให้กับลูกหลานเราได้

พุทโธๆ สร้างพระอรหันต์มากมาย พุทโธนี่ พุทโธนะ แล้วเวลาครูบาอาจารย์ของเรา ยิ่งพุทโธยิ่งกราบ เพราะพุทโธคือพระพุทธรู้ พระพุทธรู้เจ้าอยู่กลางหัวอกของเรา เพราะเรามีธาตุรู้

ธาตุรู้ละ ผู้รู้ ผู้ตื่น ผู้เบิกบาน องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าปรารถนาหรือสัตว์ชนสัตว์ก็รู้หัวใจของสัตว์โลก รู้หัวใจของสิ่งมีชีวิต ตัวนั้นนะ ตัวนั้นนะเป็นพลังงานเริ่มต้นให้เราใช้ชีวิตนี้ แต่เราไม่เคยรู้จักมัน แล้วนั่งสมาธิ พุทโธๆ ถ้ามันสงบเข้ามา ไอ้โฮ! มันมหัศจรรย์นะ

ทรัพย์สินใดๆ มันจะมีคุณค่ากว่าจิตสงบ

จิตที่มันออกมามันธรรมชาติของมันไง นี่ไง พลังงานมันส่งออกไป มันโดยการดำรงชีวิตไง เวลาตาย พลังงานนี้ก็เคลื่อนออกจากร่างนี้ไปไง แล้วพลังงานไปไหน

จิตที่เวียนว่ายตายเกิดในวัฏฏะ แล้วแต่ละภพแต่ละชาติ พลังงานอยู่ในนี้ แล้วทำอะไรขึ้นมา มันสะสมลงภาสวะ ภพ คือจิตเดิมแท้ทั้งหมด แล้วจิตเดิมแท้ไปเกิดเป็นพรหม ก็จิตเดิมแท้ไปเกิด เวลาพรหมตาย จิตเดิมแท้ก็มาเกิดในเวรในกรรมของสัตว์ แล้วไม่มีใครรู้ใครเห็น

เทวดา อินทร์ พรหมต้องมาขอพึ่งเทศน์พระพุทธรเจ้า

พระพุทธรเจ้าเป็นคน เป็นมนุษย์นะ แต่พระพุทธรเจ้ารู้กายกับใจ

ร่างกายนี้ะ ทางโลกเขาเห็นไง บุญกุศลทำให้รูปสมบัติมีคุณสมบัติที่ดีงาม ศีลทำให้ชีวิตนี้ยั่งยืน คนอายุสั้น อายุยืนนั้นนะ มีศีล ไม่มีศีล มีศีลมีสัตย์ไง แล้วถ้าฝึกหัดปฏิบัติของเรา ขึ้นมานะ พุทโธๆ มันเห็นคุณค่ามาก

แต่ใหม่ๆ มันเห็นโทษนะ พุทโธที่ไรมันเครียดทุกทีเลย พุทโธที่ไร โอ้โฮ! มันมีปัญหาไปหมดเลย ถ้าไม่พุทโธ ทำไมชีวิตมันสะดวกสบายไปหมด พอพุทโธขึ้นมา แหม! มันอึดอัดไปทั้งหมดเลย

ก็พุทโธมันตรวจสอบใจไง

น้ำใสเห็นตัวปลา น้ำขุ่นเป็นโคลนเป็นตมจะไปรู้ไปเห็นอะไร แล้วน้ำของเราขุ่นเป็นโคลนเป็นตม พุทโธๆ ก็พยายามทำให้น้ำมันใสไง

น้ำใสเห็นตัวปลา ตัวปลา คือตัวกิเลสต้นหาความทะยานอยากในหัวใจของตนไง เราพยายามพุทโธๆ ใครจะเคียดใครจะแค้น ใครจะโกรธก็แล้วแต่นะ เวลามันเคียดมันแค้น มันโกรธนะ พุทโธที่ไรทุกข์ทุกทีเลย พุทโธที่ไรเครียดทุกทีเลย นั่นนะแสดงว่าวาสนาน้อย

ชิปปาปัญญา ผู้ที่ปฏิบัติง่ายรู้ง่าย พุทโธๆ สงบ พับ! น้ำใส

น้ำใสคืออวิชา น้ำใส โอ้ย! มันสว่างใส มันผ่องมันใส

เราฟังแล้วเรารำคาญ

เขาทำให้จิตมันมีกำลังต่างหาก เขาทำให้จิตมันตั้งมั่น จิตถ้ามันเป็นอิสระ มันไม่ฟุ้งไม่
ซ่าน มันมีความสุขนะ แต่คนที่ไม่มีสติไม่มีปัญญานะ นั่งว่างๆ ว่างๆ นั่นมันเผลอเผลอเผลอไป
แต่กิเลสมันหลอก มันปลิ้นปล้อน มันเป็นมิจฉาใจ

คนทำความดีๆ คนดีทั้งนั้นนะ แล้วดีของใครล่ะ ดีของกิเลสหรือดีของธรรมล่ะ

ถ้าดีของธรรมนะ จิตมันสงบระงับ มันตั้งมั่น มีสติปัญญา มีสติและสัมปชัญญะ โอ้โฮ!
แล้วอะไรจะมีค่ากว่านี้ มันอิมเต็มมันใจ แล้วพอมันส่งออก มันก็พร่องไปเรื่อยๆ พร่องไปจนเป็น
หน้าแล้ง ดินแตกกระแหง หัวใจนี้แตกกระแหง ทุกข์ยากเฝ้าร้อน นี่แค่สามัญสำนึกของมนุษย์นะ

พระพุทธศาสนา ทางสายกลางในพระพุทธศาสนา เริ่มจากทำความเข้าใจให้ได้ ศีล
สมาธิ แล้วมันจะฝึกหัดใช้ปัญญา ปัญญาคือวิปัสสนารู้แจ้งแทงตลอด ไขปลาทูตัวนั้นนะ มึง
วางไข่ในหัวใจเราน่าดูเลย มึงพักถูกพักหลานในหัวใจเป็นล้านๆๆๆ ตัวนะ ไขปลาทูตัวนั้นนะ

นี่ไง เวลาเข้าไปพิจารณามัน ไปรู้ไปเห็นของมันนะ มันมหัศจรรย์ในหัวใจของตัวเองนะ
แล้วจะกราบพระพุทธเจ้าด้วยเต็มหัวอกเลย เพราะอะไร

เพราะธรรมและวินัยเป็นศาสดาของเรา เพราะเราศึกษาธรรมะขององค์สมเด็จพระ
สัมมาสัมพุทธเจ้าก็สอนอย่างนี้ แต่เราก็อ้างมา เราก็อศึกษามา เราก็จดจำมา เราก็อเอามาคุยอวด
กันว่าเราเป็นนักปราชญ์ราชบัณฑิต มีความรู้ในพระพุทธศาสนา แต่มันไม่เคยสงบใจ

พอมันสงบขึ้นมา โอ้โฮ! ศึกษาธรรมะขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า นั่นเป็น
สมบัติขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า เวลาเราทำขึ้นมา รสของธรรมนะซึ่งรสทั้งปวง มี
สติธรรม มีสมาธิธรรม แล้วพยายามจะฝึกหัดปัญญาธรรม ภาวนามยปัญญา ปัญญาใน
พระพุทธศาสนา ไม่ใช่ปัญญาที่เราคิด เราจินตนาการอยู่อย่างนี้

ปัญญาอย่างนั้นคือธรรมจักร คือจักรมันเคลื่อน จักรมันหมุน มหัศจรรย์ ต้องมหัศจรรย์
ตัวมันเอง แล้วเรามีครูบาอาจารย์ที่ติงามคอยบอกว่าใช่หรือไม่ใช่

แต่ไม่มีอะไร กระต่ายตื่นตูมเงาของตัวเอง คิดจินตนาการไปแล้วบอก โอ้โฮ!
นักปราชญ์ราชบัณฑิต ศาสนาเจริญมาก เพราะชาวพุทธมีสติมีปัญญา เป็นศาสตราจารย์

ดอกเตอร์ในพระพุทธศาสนามากมายเลย แต่คุมหัวใจตัวเองไม่ได้ สัมมาสมาธิคือคุมหัวใจของตัวเองได้

โดยธรรมชาติเวลามันคิดดีงาม เราก็เหยียบคันเร่ง ทำคุณงามความดีของเรา เข้าพรรษา งดเหล้าเข้าพรรษา การที่ผิดศีลผิดธรรม เราจะไม่ทำอะไรทั้งสิ้น ในพรรษานี้มันสะดวกมันสบาย ไปหมด ชีวิตมันเป็นปกติสุข ออกพรรษาแล้วมันจะตกเบิก มันจะฉลองเต็มที่เลย

แต่ทั้งพรรษาเราทำของเรามาได้แล้ว ออกพรรษาเราทำต่อเนื่องไปไม่ได้หรือ ชีวิตของเรา ควรจะดีงามมากกว่านี้ จริงไหม

ถ้าชีวิตเราดีงามมากกว่านี้เพราะอะไร เพราะศีลเพราะธรรมไง เพราะศีลเพราะธรรม ทำให้เข้าพรรษา โอ้โฮ! ร่างกายทรมโทรมมาก พอออกพรรษา กล้ามเนื้อ โอ้โฮ! แข็งแรงหมดเลย เพราะอะไร เพราะมันอดเหล้าเข้าพรรษามาไง

แล้วเวลามีสติมีปัญหา มีศีลมีธรรม มันจะคิดไปทำความผิดความพลาดอย่างไร รังไว้ๆ ไม่ทำๆๆ มันดีทั้งกายและใจ ออกพรรษาจะฉลองให้มันเสื่อมโทรมอย่างนั้นอีกหรือ ทำไมไม่ทำให้มันดีงามขึ้นไป

แล้วดีงามขึ้นไป ชีวิตเป็นปกติสุข ครอบครัวมีความร่มเย็นเป็นสุข สามภรรยา โอ้โฮ! รักใคร่เจือจानกันดี ออกพรรษามันไปเสพสิ่งเสพติด สิ่งมีนเมา กลับมา มาทะเลาะกันอีกแล้ว ก็ดี อยู่เมื่อกี้นี้ ออกพรรษาเอาอีกแล้ว

ไ้ปลาทูตัวนั้นนะมันไม่เคยมีใครไปรู้ไปเห็นมัน ไ้ปลาทูตัวนั้นนะมันฝังอยู่เป็นจิตเป็นนิสัย นิสัยของแต่ละบุคคลมันไม่เหมือนกัน

องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าวางธรรมวินัยไว้ศึกษาคั่นคั่ว พระพุทธศาสนา อตุตา หิ อตุตโน นาโก ตนเป็นที่พึ่งแห่งตน

เราไปวัดไปวา เขาบอกไ้พวกไปวัดไปวาไ้พวกมีปัญหา

ใช่ มีปัญหาเพราะเราพยายามจะหาปลาตัวนั้น เราจะหาความบกพร่องของเรา เราจะหาสิ่งที่ไม่ดีในตัวของเรา แล้วในชาตินี้เกิดมาเป็นมนุษย์ เกิดมาพบพระพุทธศาสนา เราจะสร้างคุณงามความดีของเรา

แล้วถ้ามันเป็นสัจจะความจริง หลวงตาพระมหาบัวท่านลั่นกิเลส เห็นไหม พระพุทธ พระธรรม พระสงฆ์รวมเป็นหนึ่งเดียวในหัวใจของตน มหัศจรรย์ในหัวใจของตน

องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าปรารภณารื้อสัตว์ชนสัตว์ รื้อสัตว์ชนสัตว์อย่างนี้ไง รื้อสัตว์ชนสัตว์ผู้ที่มีทุกข์มียากในหัวใจของตนให้มีศีลมีธรรมขึ้นมา ให้เป็นความปกติสุข มีความปกติสุขแล้วนะ แล้วถ้ามีอำนาจวาสนา มนุษย์จะล่วงพ้นทุกข์ด้วยความเพียร

ความเพียร ความวิริยะ ความอดุสาหะ ของพวกมาปฏิบัติ ใ้เราไปเห็นเข้า เราช็อกตายเลย นั่งนี้ทั้งคืนเลย เดินจงกรมทั้งวันทั้งคืน

ถ้าใครไม่มีความเพียร ความวิริยะ ความอดุสาหะอย่างนั้น มันจะเข้าสู่สัจจะความจริง อันนั้นไม่ได้ แล้วถ้ามันจะเข้าสู่สัจจะความจริงอันนั้นได้ เพราะอะไร

เพราะมีศรัทธา มีความมั่นคงในใจ มีอำนาจวาสนา มีความสัจจะ เราก็เกิดแล้วเกิดเล่า ตายแล้วตายเล่า มันก็เท่านั้น แล้วสิ่งที่องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าสอนเรื่องไม่เกิดอีกจะเป็นอย่างไร

จิตที่เวียนว่ายตายเกิดในวัฏฏะมันต้องไปของมันตามธรรมชาติของมัน เพราะมันมีพลังงานของมัน ทำลายภวาสวะ ทำลายภพ พลิกฟ้าคว่ำดินแล้วจบครบ พลังงานนั้นยังอยู่ พลังงานที่ไม่ส่งออก พลังงานในพระพุทธศาสนา ปัญญาในพระพุทธศาสนาคือปัญญาย้อนกระแสกลับ

โดยธรรมชาติปัญญามันคิดออก คิดหาแต่ผลประโยชน์ของตัวเอง แต่มันเป็นผลประโยชน์ของโลกอีกต่างหากโดยที่เจ้าตัวไม่รู้

แต่เวลาครูบาอาจารย์ของเรา ภาวนามยปัญญา นั่งสมาธิภาวนา เวลาปัญญามันเกิด นั่นแหละปัญญาในพระพุทธศาสนา ทางสายเอก ทางสายกลางในพระพุทธศาสนา แล้วมันจะ

ทำให้จิตใจสงบสุข จากที่ขุ่นทม เป็นโคลนเป็นทม โอ้ย! มันใสมันสะอาดของมัน มีสติมีปัญญา
ขึ้นมา ยกขึ้นสู่วิปัสสนา เห็นกาย เห็นเวทนา เห็นจิต เห็นธรรม เห็นปลาตัวนั้น

ไ้ปลาตัวนั้นที่มันใช่เป็นล้านๆ ฟอง จับมันทำมันซะ มีสติมีปัญญาขึ้นมาใคร่ครวญ
มันซะ ปลานั้นเป็นอาหาร ปลานั้นเอามาวิปัสสนา เนื้อปลา กระดูกปลา เก็ดปลา ทุกอย่าง
แยกแยะออกด้วยมรรค ๘ ด้วยภาวนามยปัญญาของตน ปลาตัวนั้นสิ้นไปจากใจดวงนั้น เป็น
ชาวพุทธโดยแท้จริง เอวัง